

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نقد و معرفی معماری دیکانستراکشن

با مروری بر آثار زاهل حدید، پیترا آیزنمن و فرانک گری

تالیف

دکتر کتایون تقی زاده

توجه!

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان است. تکثیر کتاب به هر روش اعم از فتوکپی، ریسوگراف تهیه فایل‌های pdf، یا لوح فشرده، بازنویسی در وبلاگ‌ها یا سایت‌ها یا مجله یا کتاب، بدون اجازه کتبی ناشر شرعاً و قانوناً مجاز نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

انتشارات دانشگاه تهران

شماره ۳۲۹۳

شماره مسلسل ۷۲۱۷

شی زاده، کتابیون، ۱۳۴۶ -
نقد و معرفی معماری دیکانستراکشن؛ با مروری بر آثار زaha حدید، پتر آیزمن و فرانک گری/
تألیف: کتابیون تقی زاده. تهران: دانشگاه تهران. مؤسسه انتشارات، ۱۳۹۱.
د، ۲۱۶ ص. مصور. (انتشارات دانشگاه تهران؛ شماره ۳۲۹۳).
ISBN 978-964-03-6336-2
فهرستویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه.
حدید، زaha، ۱۹۵۰ - م. Hadid, Zaha. آیزمن، پتر، ۱۹۳۲ - م. Eisenman, Peter.
گری، فرانک او، ۱۹۲۹ - م. Gehry, Frank O. شالوده شکنی (معماری). دانشگاه تهران،
مؤسسه انتشارات.
۱۳۹۱ ۷۲۴/۶ ۷ ت ۲ ش / ۸۸۲ NA
شماره کتابشناسی ملی ۲۷۴۱۸۲۳

عنوان: نقد و معرفی معماری دیکانستراکشن (با مروری بر آثار زaha حدید، پتر آیزمن و فرانک گری)

ISBN:978-964-03-6336-2

9 789640 363362

تألیف: دکتر کتابیون تقی زاده

ویراستار: مرضیه ثمره حسینی

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

«مسئولیت صحت مطالب کتاب با مؤلف است»

«کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است»

بها: ۶۰۰۰۰ ریال

خیابان کارگر شمالی - خیابان شهید فرشی مقدم - مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

پست الکترونیک: press@ut.ac.ir - سایت <http://press.ut.ac.ir>

پخش و فروش: تلفکس ۸۸۰۱۲۰۷۸

فهرست مطالب

فصل یکم: بررسی و تحلیل دیکانستراکشن

۱-۱- مقدمه.....	۱
۲-۱- معنای لغوی.....	۳
۳-۱- فلسفه دیکانستراکشن.....	۳
۱-۳-۱- مکتب اصالت وجود.....	۳
۲-۳-۱- مکتب ساختارگرایی.....	۴
۴-۱- معماری ساختارگرا.....	۶
۵-۱- ژاک دریدا و مکتب دیکانستراکشن.....	۱۰
۶-۱- واسازی متن‌های معماری.....	۱۵
۷-۱- معماری دیکانستراکشن.....	۱۸
۸-۱- زیبایی‌شناسی در دیکانستراکشن.....	۲۲
۹-۱- زیبایی‌شناسی در معماری.....	۲۴
۱۰-۱- زیبایی‌شناسی در معماری دیکانستراکشن.....	۲۴

فصل دوم: نقد و بررسی آثار زاهای جدید

۱-۲- زندگی‌نامه.....	۲۸
۲-۲- حدید و آرای دیگران.....	۳۰
۳-۲- سیر تاریخی طرح‌های حدید.....	۳۱
۴-۲- ویژگی‌های طرح‌های حدید.....	۳۴
۵-۲- طراحی‌های حدید.....	۴۶
۶-۲- دیگر فعالیت‌های حدید.....	۵۱
۷-۲- نمایشگاه‌ها.....	۵۳
۸-۲- جوایز دریافت‌شده توسط حدید.....	۵۴
۹-۲- نقد و بررسی آثار منتخب حدید.....	۵۵
۱-۹-۲- مرکز فرهنگی حیدر علی‌اف.....	۵۵

پیش‌گفتار

مهندس معمار، کاتسوهیرو کوبایاشی^۱ اظهار می‌دارد: "معماری هنری است که بشر را به‌طور عمده با قدرت ذاتی فرم خود مسحور می‌کند؛" به‌منظور درک دقیق‌تر این مطلب باید گفت که مهم‌ترین نقش معماری تغییر در زمینه فرهنگی موجود است و توانایی معماری برای تأثیر بر چنین تغییرشکلی، نخست زیباشناسانه است. به عبارت دیگر، مسئولیت معماری افزون بر جنبه‌های کارکردی، ساختاری و حتی پرداختن به مواد و مصالح، این است که فضا را به صورت فضای هنری طرح کند و بسازد و برای این کار باید مانند معماران بزرگی چون برونلسکی، رایت، لوکوربوزیه، آندو، گری، کولهاوس، کالاتراوا و حدید دست به خطر بزنند.

مقارن با تحولات عظیمی که در چند قرن اخیر در حوزه تفکر صورت گرفته، معماری نیز دستخوش دگرگونی‌هایی شده است که بازخورد آنرا می‌توان در تعدد سبک‌ها مشاهده کرد. هر تفکر جدید یا نظریه علمی تازه موجب ایجاد سبکی نو در معماری شده است. یکی از این موارد، معماری یا سبک دیکانستراکشن است که با حضور خود تغییرات سگرفی را در معماری از لحاظ ساختار و زیبایی‌شناسی ایجاد کرده است.

این کتاب با عنوان "نقد و معرفی معماری دیکانستراکشن" در چهار فصل به معرفی این سبک و معماران نامداری همچون زها حدید، پیتز آیزنمن و فرانک گری که این سبک را در عرصه معماری وارد کرده‌اند، می‌پردازد.

از آنجاکه مبانی دیکانستراکشن به‌طور مستقیم از فلسفه دیکانستراکشن استخراج شده و به دلیل آشنایی به‌نسبت اندک معماران با فلسفه این مکتب، برای استنباط معماری دیکانستراکشن، در فصل اول فلسفه دیکانستراکشن و زمینه‌های نظری آن تبیین شده است.

امروزه هیچ معماری به اندازه زها حدید در سراسر جهان شناخته شده نیست؛ معماری که متأثر از فراز و فرودهای فلسفی قرن بیستم، بی‌تردید در تاریخ معماری جهان نامش با آغازین سال‌های هزاره سوم گره خواهد خورد. فصل دوم کتاب به معرفی این معمار و بررسی آثار برجسته وی در معماری معاصر جهان می‌پردازد.

از آنجاکه پیتز آیزنمن فلسفه و معماری مدرن را مورد انتقاد قرار داده و از نظر وی معماری مدرن براساس علم و فلسفه قرن ۱۹ بنا شده است و دیگر در جهان امروز کاربرد ندارد و با توجه به اینکه معتقد است معماری علم است، پس باید این معماری براساس علم و فلسفه امروز و دریافت کنونی ما از خود و محیط اطراف باشد و معماری امروز ما باید از علم و فلسفه قرن نوزدهم گذر کند و خود را با

شرایط جدید منطبق سازد؛ فصل سوم کتاب به بررسی زندگی‌نامه پیترو آیزنمن، آثار و عقاید وی به عنوان یکی از پیشگامان سبک دیکانستراکشن اختصاص دارد.

فصل چهارم به زندگی‌نامه و بررسی آثار و عقاید فرانک گری و برخورد متفاوت وی با سبک دیکانستراکشن می‌پردازد. روش دیکانستراکشن فرانک گری می‌تواند کاملاً خشک و بی‌روح باشد، چراکه او ساختمان‌های موجود را به قسمت‌هایی خرد می‌کند، عناصر ناتمامش را رها کرده و مانند مبلمان مقوایی تکه‌تکه‌اش می‌کند و نوعی اثر زیبایی‌شناختی خشن همراه با سطوح خردشده پدید می‌آورد.

امیدوار است انتشار این کتاب اقدامی تاثیرگذار در جهت آشنایی بیشتر دانشجویان و دانش‌آموختگان معماری با سبک‌های نوین معماری و آثار معمارانی بزرگ در این زمینه باشد.

در پایان از داوران محترم، مسئولان و دست‌اندرکاران انتشارات دانشگاه تهران، که در ویرایش علمی، چاپ و انتشار این کتاب زحمات زیادی متقبل شدند تشکر و قدردانی کرده و برای این عزیزان آرزوی توفیق روزافزون داریم.

کتایون تقی‌زاده

استادیار دانشکده معماری

پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران